

Cl.- Parolas gesinjoroj Claude kaj Andrée Gacond.

La pasintan semajnon ni legis al vi erojn el la **Antaŭparolo** de la nova vortaro *Plena Ilustrita Vortaro de Esperanto*, kiun SAT ĵus eldonis sub la direktado de profesoro Gaston Waringhien kaj sub la administrado de Lucien Bannier, prezidanto de SAT. La tekstoj, kiujn ni legis al vi, rakontis la historion de la naskiĝo de la *Plena Vortaro de Esperanto* eldonita en 1934, kaj al kies redaktado ja aktive partoprenis Gaston Waringhien. Hodiaŭ ni legos al vi, kion Gaston Waringhien diras pri la ĵus eldonita vortaro, ĉiam ĉerpante el la **Antaŭparolo** de la *Plena Ilustrita Vortaro de Esperanto* :

A.- « En tiu tempo

Cl.- [la jaro 1934]

A.- Lanti kovis pli aŭdacan projekton :

Cl.- [ol la eldonon de nura *Plena Vortaro de Esperanto*]

A.- Li volis, ke *Plena Vortaro* fariĝu ia ilustrita enciklopedio, analoga al la franca *Petit Larousse Illustré*. »

Cl.- Gaston Waringhien daŭrigas : « La instigo de Lanti (apogita de listo da vortoj kaj ekzemploj, kiujn li mem kolektis el la *Malnova Testamento* tradukita de Zamenhof) kaj la traesploro de la granda *Japana-Esperanta Vortaro* de Okamoto (kio estis mia unua esperantista laboro de post mia liberiĝo, en 1945), kuraĝigis min entrepreni fundan revizion de la *Plena Vortaro*, kun aldono interalie de la propraj nomoj historiaj kaj geografiaj, kaj kun la starigo de scienca terminaro komisiita al specialistoj, kiuj funde povoscius nian lingvon.

A.- La fortune tiam renkontigis al mi tri tiajn idealajn kunlaborantojn, P. Neergard, C. Støp-Bowitz kaj W. J. Nijveld, kies kontribuoj respektive pri la botaniko, la zoologio kaj la kemio prezentis modelojn de scienca metodo kaj de leksikologia lerteco.

Cl.- Ĉar la cirkonstancoj ne favoris en tiu tempo la eldonon de granda vortaro, mi decidis uzi la jam akiritan materialon en iu Esperanta-franca vortaro, kiu estus kvazaŭ la ĝenerala provado de la *Plena Ilustrita Vortaro* rilate la nombron de la radikoj, la difinojn de la sencoj, kaj la strukturon de la tuta verko.

A.- La *Grand Dictionnaire* estis verkita inter Januaro 1951 kaj Februaro 1956, kun sesmonata interrompo ŝuldata al okul-operacio ; ĝi aperis en Oktobro 1957.

Cl.- Intertempe laŭ interkonsento kun L. Bannier, kiu prudentoplene anstataŭis la karmemoran Lanti, mi aranĝis 64-paĝan *Suplementon* al la *Plena Vortaro*, kompilitan inter Februaro kaj Novembro 1953 kaj aperintan en Junio 1954, kun 966 artikoloj.

A.- La redaktado de tiuj du verkoj evidentigis la neblon daŭrigi sola tiel ampleksan laboron : feliĉe por mi kaj por la *Plena Ilustrita Vortaro*, mi tiam trovis en D-ro A. Albaut la tiel bezonatan specialiston pri medicino kaj en lia duobla kompetenteco, esperantologa kaj fakvortarista, plej valoran helpon ; aliflanke R. Haferkorn, kiu jam de dek jaroj okupiĝis pri teknikaj terminaroj kaj ĵus aperigis kun K. Dellian *Sciencajn kaj Teknikajn Terminaron*, konsentis en Oktobro 1956 fariĝi la Direktanto de tiu parto en la *Plena Ilustrita Vortaro* ; kaj lia elektiĝo, la sekvantan jaron, al la Direktoreco de la Sekcio « Teknika Vortaro » de la Akademio povis nur faciligi lian penplenan taskon varbi kunlaborantojn por la plej gravaj fakoj, ordigi ties kontribuojn kaj kontroli aŭ harmoniigi ilin.

Kunlaboro inter UEA kaj SAT, *Plena Ilustrita Vortaro de Esperanto*, 3-a parto.

Eldonlaboro

Claude Gacond, 364-a radioprelego, 1970.09.30 & 10.03

Cl.- Fine, en la komenco de 1960 R. Haferkorn disponigis al mi la rezulton de sia laborado, sub formo de ampleksa sliparo, kaj tuj en Aprilo 1960 mi komencis la redaktadon de la manuskripto de la *Plena Ilustrita Vortaro*, kiu daŭris ĝis Marto 1965.

A.- La manuskripto kovris 1'297 paĝojn en densa tajpado, sed ĝi ankoraŭ ne entenis la nemodifitajn artikolojn de la *Plena Vortaro* nek la slipojn liveritajn de Haferkorn kaj de aliaj kunlaborantoj.

Cl.- Kunfandi la tuton en unu solan, koheran manuskripton kaj fari el ĝi kvar ekzemplerojn estis la komplika, atentostreĉa kaj pezega tasko, kiun A. Caubel plenumis inter Junio 1960 kaj Februaro 1966, profitigante krome la komunan verkon per siaj sagacaj rimarkigoj.

A.- La definitiva manuskripto ampleksis 3'285 paĝojn en maldensa tajpado, kaj la tuta vortaro entenis ĉirkaŭ 15'250 artikolojn.

Cl.- Sed ĝis la ekspresigado kaj eĉ dum la kompostado, mi ne ĉesis enmeti diversajn kompletigojn aŭ korektojn, kiujn mi aparte pruntis el la spertoplenaj proponoj de D-ro Albault, la nuna Direktoro de la Akademia Sekcio pri la Ĝenerala Vortaro.

A.- Vortaro estas io sama kiel mastrumado – la tasko neniam estas finita.

Cl.- Se tiel granda kaj grava verko sukcesis vidi la lumon, tion oni ŝuldas kaj al la kuraĝa iniciatemo de la Plenum-Komitato de SAT kaj al la sindediĉo de ĝia Prezidanto L. Bannier, kiu nenion ŝparis por trovi la plej taŭgan kaj fidindan presejon, kaj prenis sur sin ne nur la aranĝon de la tuta eldonplano, sed ankaŭ la financon respondecon de tiu timiga entrepreno – fine al la malavara subtenado de multaj fervoraj esperantistoj, el kiuj kelkaj oferis eĉ el sia propra necesajo por certigi la efektivigon de la *Plena Ilustrita Vortaro*.

A.- Nur dank'al la penoj de tiuj anonimaj, sed aŭtentaj disĉiploj de Zamenhof kaj de Lanti kroniĝis la kolektiva laboro de tiom da jaroj. » (Fino de la citaĵo.)

Cl.- El la antaŭparolo de Gaston Waringhien ankoraŭ multo estas citinda, ĉefe koncerne al lia labormetodo. Pro tio la venontan semajnon ni ree dediĉos nian atenton al la diroj de Waringhien.

A.- Per la hodiaŭaj citaĵoj ni esperas, ke ni donis al vi ideon pri la graveco de la laboro, kiun gvidis profesoro Waringhien. Kaj eble, se vi ne ankoraŭ mendis tiun *Plenan Ilustritan Vortaron*, vi deziras posedi tiun monumentan verkon, kiu markos etapon en la disvolviĝo de esperanto. Kaj por kuraĝigi SAT, kiu iniciatis tiun laboron, vi eble memoros, ke al tiu asocio ĉiuj povas aliĝi.

Cl.- Vi aŭdis prelegon el Svislando. Parolis gesinjoroj Claude kaj Andrée Gacond. Ĝis reaŭdo !

-oOo-